
Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 3 (1982)

Το πανελλήνιο συμπόσιο Βενιαμίν Λέσβιος

Π. Μ. Κ.

doi: [10.12681/deltiokms.291](https://doi.org/10.12681/deltiokms.291)

Copyright © 2015, Π. Μ. Κ.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κ. Π. Μ. (1982). Το πανελλήνιο συμπόσιο Βενιαμίν Λέσβιος. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 3, 254–255.
<https://doi.org/10.12681/deltiokms.291>

και για τη μελέτη του ελληνισμού της Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀπὸ τὸ νεώτερο τμήμα θέματα ποὺ ἐφάπτονται ἀντίστοιχων μικρασιατικῶν θεμάτων εἶναι ἡ μελέτη τοῦ Λινοβαμβακισμοῦ, τῆς κυπριακῆς δηλαδή ἐκδοχῆς τοῦ φαινομένου τῶν Κρυπτοχριστιανῶν ποὺ παρατηρεῖται σὲ μεγάλη κλίμακα στὴ Μικρὰ Ἀσία, ἰδίως στὴν Καππαδοκία καὶ τὸν Πόντο καθὼς καὶ ἡ παρουσίαση τῶν πρώτων πορισμάτων ἀπὸ τὴν ἀναδίφηση τῶν ὀθωμανικῶν ἀρχεαικῶν πηγῶν γιὰ τὴ μελέτη τῶν διοικητικῶν θεσμῶν, εἰδικότερα τοῦ θεσμοῦ τῆς δραγομανίας στὴν Κύπρο. Ἡ ἀντίστοιχη ἀξιοποίηση τῶν ὀθωμανικῶν πηγῶν θὰ συμβάλει στὴ διαφώτιση πολλῶν ἀπὸ τὰ ἀνοικτὰ προβλήματα σχετικὰ μὲ τὴ ζωὴ τῶν ἐλληνικῶν κοινοτήτων στὸ ὀθωμανικὸ διοικητικὸ πλαίσιο στὴ Μικρὰ Ἀσία.

Τέλος οἱ μελέτες γιὰ τὶς ποικίλομορφες σχέσεις μεταξὺ τῆς Κύπρου καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους ἢ ἄλλων ἐλληνικῶν περιοχῶν, οἱ σχέσεις σημαντικῶν πολιτικῶν καὶ πνευματικῶν προσωπικοτήτων τοῦ νεώτερου ἐλληνισμοῦ μὲ τὴν Κύπρο, ἢ ἀναφορὰ στὶς σχέσεις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ τὴν μεγαλόνησο, καὶ οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ νεοελληνικοῦ ἐθνικισμοῦ στὴν Κύπρο, ὀριοθετοῦν ἄλλο ἓνα χῶρο συγκριτικῶν προσεγγίσεων μὲ τὰ ἀντίστοιχα φαινόμενα στοὺς κόλπους τοῦ μικρασιατικοῦ ἐλληνισμοῦ. Στὸν τομέα αὐτὸ παρουσιάστηκε καὶ ἡ συγκεκριμένη συμβολὴ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν στὸ συνέδριο μὲ τὴν εἰσήγηση τοῦ διευθυντοῦ του γιὰ τὶς θεωρητικὲς καὶ μεθοδολογικὲς προδιαγραφές γιὰ τὴ συγκριτικὴ μελέτη τοῦ φαινομένου τῆς ἐθνικῆς ἀφύπνισης καὶ τῆς μεταλαμπάδευσης τοῦ νεοελληνικοῦ ἐθνικισμοῦ στοὺς τρεῖς ἀκραίους χῶρους τοῦ ἐλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς, τὴν Κύπρο, τὴν Καππαδοκία καὶ τὸν Πόντο.

Π. Μ. Κ.

ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΛΕΣΒΙΟΣ

Ἀπὸ τὶς 28 ὠς τὶς 30 Μαΐου 1982 πραγματοποιήθηκαν στὴ Μυτιλήνη οἱ ἐργασίες τοῦ πανελληνίου συμποσίου Βενιαμίν Λεσβίου ποὺ ἦταν ἀφιερωμένον στὴ μελέτη τῆς παιδευτικῆς καὶ πολιτικῆς δράσης, τῆς φιλοσοφικῆς σκέψης καὶ τῆς συμβολῆς στὴν ἐπιστῆμη τοῦ μεγάλου ἐκπροσώπου τοῦ νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ ποὺ γεννήθηκε στὸ Μεγαχώρα τῆς ἐπαρχίας Πλωμαρίου τῆς Λέσβου. Τὸ συμπόσιο, πρῶτο στὸ εἶδος του ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἀποκλειστικῆς ἀναφορᾶς σὲ μιὰ φυσιογνωμία τοῦ νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, σημείωσε ἀξιόλογη ἐπιτυχία γιὰ δυὸ ἰδίως λόγους: πρῶτο ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ποικιλία τῶν ἀνακοινώσεων ἀπέδειξε πόσο πολὺπλευρὴ ὑπῆρξε ἡ πνευματικὴ συμβολὴ τοῦ Βενιαμίν Λεσβίου στὴ μετεκένωση τῶν ἰδεῶν τοῦ Διαφωτισμοῦ στὴ νεοελληνικὴ

σκέψη και δεύτερο ή παρουσία μιᾶς μεγάλης και ακαδημαϊκά ἔγκυρης ομάδας μελετητῶν με πολλοὺς νεώτερους ἀνάμεσά τους, ἀποτελοῦσε ἔνδειξη τῶν σημερινῶν ἐπιτεύξεων τῆς φιλοσοφικῆς καὶ ἱστορικῆς ἔρευνας στὴν Ἑλλάδα. Τὰ πλούσια ἐναύσματα ποὺ παρέχει ἡ σκέψη τοῦ Βενιαμὶν ἔκαναν δυνατὴ τὴν ἐφαρμογὴ νεώτερων ἀναλυτικῶν προσεγγίσεων στὴ σκέψη του, τὴν τοποθέτησή του στὰ ἱστορικὰ καὶ πολιτισμικὰ πλαίσια τοῦ καιροῦ του ἀλλὰ καὶ τὴν ἔνταξή του στὴν ἱστορία τῆς φιλοσοφίας, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πολιτικῆς σκέψης, τὴν ἀποκατάσταση τῶν προϋποθέσεων καὶ τῶν ἀξόνων τῆς φιλοσοφικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς του σκέψης.

Στὸ συμπόσιο Βενιαμὶν Λέσβιος ἀντιπροσωπεύθηκε καὶ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν. Ἡ Λέσβος καὶ ἡ πνευματικὴ τῆς παράδοση ἀποτελοῦν ὀργανικὸ τμῆμα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Αἰολίδας καὶ συνεπῶς κρίθηκε ὅτι ἡ συμβολὴ τοῦ ἰδρύματός μας στὴ μελέτη μιᾶς σημαντικῆς πτυχῆς αὐτῆς τῆς πνευματικῆς παράδοσης ἦταν ἐπιβεβλημένη. Ἐπιπρόσθετα ἡ δράση τοῦ Βενιαμὶν Λεσβίου στὴν Ἀκαδημία τῶν Κυδωνιῶν κατὰ τὸν φθίνοντα 18ο καὶ τὸν ἀρχόμενο 19ο αἰῶνα τὸν καθιστοῦν μιὰ ἀπὸ τίς κορυφαῖες μορφές τοῦ Διαφωτισμοῦ στὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ συνεπῶς ἐντάσσουν τὴ μελέτη τοῦ ἔργου του στὸ πεδίο τῶν μικρασιατικῶν σπουδῶν. Αὐτὸ ἦταν τὸ πνεῦμα τῆς συμμετοχῆς τοῦ διευθυντῆ τοῦ Κ.Μ.Σ. στὸ συμπόσιο καὶ τῆς συμβολῆς του στὴν καταληκτικὴ συζήτηση στρογγυλῆς τραπέζης με εἰσήγηση γιὰ τὴν πολιτικὴ θεωρία τοῦ Διαφωτισμοῦ. Στὸ συμπόσιο πῆρε ἐπίσης μέρος ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Μ.Σ. κ. Γ. Π. Κουρνούτος ὁ ὁποῖος ἀνοιξε τίς ἐργασίες με εἰσαγωγικὴ ὁμιλία με θέμα «Τὸ Γένος στὸ τέλος τοῦ 18ου καὶ στίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰῶνα».

Π.Μ.Κ.